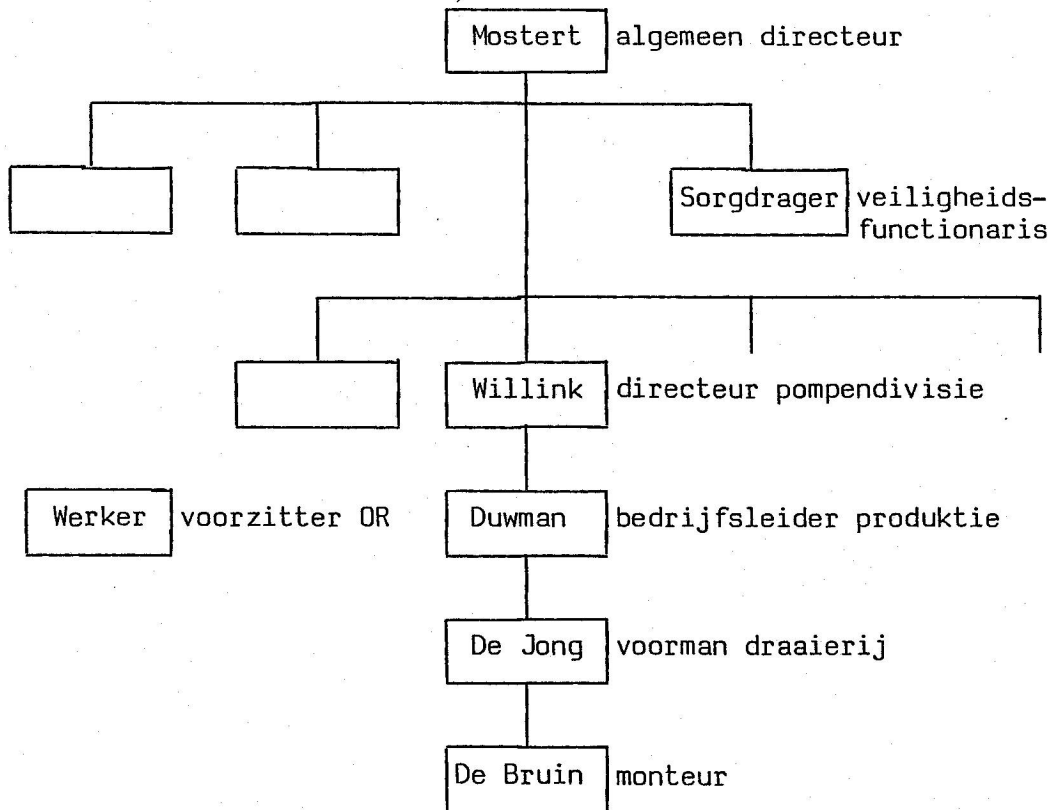

LAAGLAND POMPEN B.V.

Algemene informatie

praktijkgeval: 5508.882.b
JS/LG

LAAGLAND POMPEN B.V.

Persoonsbeschrijvingen

Mostert, 47 jaar, ingenieur. Was 3 jaar in functie toen de vorige directeur werd gepensioneerd, hij is een goede organisator, bracht vele verbeteringen aan: bij voorbeeld i.v.m. arbeidsanalyse. Ziet het als zijn eerste taak orde en systeem in het bedrijf te brengen, de produktiviteit ging daardoor vorig jaar omhoog. Hij was vroeger elders in een soortgelijke functie werkzaam.

Sorgdrager, 38 jaar, HTS-er. Hij doorliep verschillende afdelingen in het bedrijf. Is nu 3 maanden in zijn huidige functie werkzaam. Brandweer en bewaking behoren tot zijn afdeling.

Willink, 64 jaar, ingenieur. Hij is 15 jaar in dienst, werkzaam op verschillende afdelingen.

Duwan, 50 jaar, ingenieur. Hij is 10 jaar bedrijfsleider, heeft veel ervaring in het vak.

De Jong, 39 jaar, heeft avond-HTS. Is 2 jaar in huidige functie. Hij is als draaier elders in het bedrijf begonnen.

De Bruin, 44 jaar, Hij is 15 jaar werkzaam op huidige afdeling. Heeft diverse diploma's, is goed, actief en ambitieus. Hij liep lange tijd geleden ernstig beenletsel op in dit bedrijf.

Werker, 43 jaar. Hij is voorzitter van de OR, districtsbestuurder van de Industriebond FNV. Is 10 jaar werkzaam in het bedrijf. Is van draaier door studie hoofd van het magazijn geworden. Is sedert 2 jaar vrijgesteld.

LAAGLAND POMPEN B.V.

Situatie

Gisteren, toen monteur De Bruin aan een turbine werkte, kreeg hij een metaalsplinter in een oog. De Bruin werkte met een elektrische slijpmachine zonder de voorgeschreven veiligheidsbril te gebruiken. De bedrijfsarts zond hem onmiddellijk naar een oogspecialist. Gelukkig bleek het ongeval niet van ernstige aard, hoewel De Bruin toch 5 dagen thuis moet blijven.

De veiligheidsfunctionars stelde de lijnchefs, de heren de Jong, Duwman, Willink en Mostert, tegelijkertijd op de hoogte van het ongeval.

Dhr. Mostert, de algemeen directeur, kreeg een telefoontje van dhr. Werker, voorzitter van de ondernemingsraad, die hem vroeg om een dringend gesprek in verband met dit ongeval. Hoewel dhr. Mostert veel belangrijke afspraken had, stemde hij toe in een gesprek onder voorwaarde, dat het niet meer dan een half uur zou duren.

LAAGLAND POMPEN B.V.

Dhr. Mostert, algemeen directeur

U hebt in het memo van dhr. Sorgdrager, de veiligheidsfunctionaris, gelezen over het ongeval, dat gisteren gebeurde. Daarop hebt u dhr. Sorgdrager opdracht gegeven een rapport uit te brengen over de verschillende soorten ongevallen van het afgelopen jaar, zodat u kunt zien, hoeveel materiële schade werd toegebracht en hoeveel persoonlijke ongevallen zich voordeden.

Om diverse redenen gelooft u, dat het groeiende aantal ongevallen zeer ongewenst is. Ten eerste zal het de naam van het bedrijf schaden en daar er op het ogenblik een krappe arbeidsmarkt bestaat, zou dit een ernstig personeelstekort kunnen veroorzaken. Ten tweede lijdt de produktie er ernstig onder.

Vorig jaar verloor het bedrijf ongeveer 4.200 manuren door ongevallen en tegelijkertijd werd daardoor de produktie in andere afdelingen indirect beïnvloed. Ten derde zijn er aanzienlijke materiële schade en verliezen mee gemoeid. Deze bedroegen vorig jaar ongeveer f 360.000,--. Deze verliezen kunnen door het bedrijf niet op de verzekering worden verhaald, maar de werknemers zijn wel verzekerd tegen derving van inkomsten.

Om bovenstaande redenen hebt u gisteren uw veiligheidsfunctionaris gevraagd u gedetailleerde informatie te verschaffen over de kosten, die de ongevallen met zich meebrengen. Tezelfdertijd hebt u de OR van deze zaak en het belang ervan, op de hoogte gesteld. U hebt de voorzitter verteld, dat u in deze situatie medewerking van de OR verwacht. U hebt hem gevraagd om voorstellen en ideeën van zijn kant, die de medewerkers duidelijk wijzen op de gevolgen en gevaren van onzorgvuldig gedrag.

Tot nu toe zijn de houding en de reacties van de voorzitter van de OR niet positief genoeg geweest; de OR misbruikt de discussies over deze zaken om er politieke munt uit te slaan. Er zijn klachten over gebreken aan machines en gereedschappen, over het hoge werktempo, dat weer nodig is, omdat de normen te hoog zijn. Maar eigenlijk zijn dit allemaal zaken, die niets te maken hebben met het werkelijke probleem. Van een goede werknemer mag verwacht worden, dat hij weet, hoe hij goed en verantwoord omgaat met machines en gereedschappen. Bij de meeste ongevallen was er sprake van gebrek aan nauwgezetheid en een verkeerde houding aan de kant van de werknemers zelf. U bent van mening, dat het probleem wordt vergroot, doordat de meeste werknemers bijbaantjes hebben, om in hun vrije tijd extra geld te verdienen, hetgeen natuurlijk resulteert in een gebrek aan energie overdag. Het verklaart ook, waarom zij te moe zijn om de nodige aandacht aan hun werk te schenken.

Daarom denkt u niet, dat een gesprek met de OR enige zin heeft, en dat is de reden waarom u de regel heeft ingesteld, dat de veiligheidsfunctionaris de minder belangrijke ongevallen met de OR bespreekt. Ten slotte is het eigenlijk de zaak van de veiligheidsman om deze problemen op te lossen. U hebt geruchten gehoord, dat

andere bedrijven, onder druk van de bonden, zogenaamde veiligheidscommissies hebben opgericht, waarin tweederde van de leden vakbondsmensen zijn. U bent echter tegen het oprichten van weer een commissie, die waarschijnlijk zijn tijd zal verknoeien met praten en daardoor de produktieve uren van het bedrijf ten nadele zal beïnvloeden.

U zou liever zien, dat er een weldoordacht plan werd gemaakt, misschien met veiligheidsaffices, of wel u denkt over een veiligheidswedstrijd met een prijs voor de afdeling, die de minste ongevallen heeft. Misschien zou de opleidingsplan, met hulp van zijn ondergeschikten, zo'n plan kunnen uitwerken.

U hebt niets tegen cursussen of vergaderingen om maatregelen ter voorkoming van ongevallen te bespreken, op voorwaarde dat de mensen dat in hun vrije tijd doen en zodoende geen verder produktieverlies veroorzaken. Het is ten slotte in de meeste gevallen bewezen, dat het ongeval te wijten was aan een verzuim van de werknemer zelf. Daarom zou het niet logisch zijn als het bedrijf werkuren zou verliezen om dit probleem op te lossen, naast het verlies door de oorzaak ervan.

Vanmorgen heeft dhr. Werker, voorzitter van de OR, u dringend verzocht om een gesprek over het ongeval van De Bruin. U ziet geen enkele reden voor dit gesprek. Ten eerste: waarom wil Werker deze zaak niet bespreken met Sorgdrager, wiens taak dit is en ten tweede: waarom wordt dit betrekkelijk simpele ongeval ineens zo opgeblazen? U hebt wel wat anders te doen! U hebt echter, ondanks uw tijdnood, in het gesprek toegestemd, omdat u van deze gelegenheid gebruik wilt maken de OR uw standpunt in deze zaak duidelijk te maken en u te verzekeren van hun medewerking in de veiligheids campagne, die u over vier weken van start wilt laten gaan. U hebt affices en brochures hierover gekregen van het veiligheidsinstituut. U vindt ook, dat het hoog tijd wordt, dat de bonden eens beginnen mee te werken aan het ongevallenprobleem, i.p.v. alleen maar hun tijd en aandacht te besteden aan de looneisen van de werknemers. Zo kunnen de werknemers helpen bij het aanpakken van de kostenstijging, die het gevolg was van de recente loonsverhoging. Daarenboven is het toch zeker vanzelfsprekend te verwachten, dat de werknemers merken, dat zij zelf net zo verantwoordelijk zijn voor de produktie als de directie.

Voordat Werker komt voor het gesprek, neemt u het besluit, dat u een soort van plan de campagne moet uitwerken, om uw doel te bereiken.

LAAGLAND POMPEN B.V.

Dhr. Werker, voorzitter van de OR

U bent sedert 2 jaar voorzitter van de OR en districtsbestuurder van de vakbond. Toen u van De Bruins ongeval hoorde, besloot u direct hierover een gesprek te hebben met dhr. Mostert. Dit is het vierde oogongeval deze week. Volgens uw eigen aantekeningen waren er totaal 26 oogongevallen met vakbondsleden, niet meegerekend dus de niet-leden in het bedrijf (de helft van de werknemers zijn vakbondsleden). Er waren in totaal 138 ongevallen met vakbondsleden in het afgelopen jaar. Dit brengt het ongevallenniveau in dit bedrijf ver boven het gemiddelde voor deze industrietaak. Het is al sinds geruime tijd duidelijk, dat het niveau aan het stijgen is en ook valt het op, dat de meeste ongevallen plaatsvinden in de afdelingen, die direct betrokken zijn bij de technieken van wetenschappelijke bedrijfsvoering, ingevoerd door dhr. Mostert. U betwijfelt of de directie zich bewust is van de gevolgen hiervan.

Het feit dat, onder druk van de ondernemingsraad, die deze problemen herhaaldelijk naar voren bracht, uiteindelijk een veiligheidsman werd aangewezen, is niet genoeg. Ervaringen in andere bedrijven bewijzen, dat de aanstelling van een veiligheidscommissie de beste garantie levert voor voldoende aandacht voor ongevallenpreventie. Zo'n commissie moet paritair zijn samengesteld, ondergeschikt aan de veiligheidsfunctionaris. Op deze wijze zal het belang van de medewerkers gediend zijn en die lijden ten slotte het meest onder de ongevallen. Sinds de aanstelling van dhr. Sorgdrager als veiligheidsfunctionaris zijn er echter geen concrete voorstellen gedaan. U hebt als gerucht gehoord, dat dhr. Sorgdrager teveel bezig is met de reorganisatie van de brandweer en het uitwerken van de ongevallenstatistieken, om zijn aandacht te kunnen geven aan actieve ongevallenpreventie. U vindt dat de bedrijfsbrandweer niet onder de veiligheidsfunctionaris zou moeten vallen en dat er een andere regeling moet worden getroffen. U grijpt de gelegenheid van dit ongeval aan om de directie duidelijk te maken, dat er de laatste twee jaar te weinig rekening is gehouden met de man in de werksituatie. Arbeidsanalyse heeft ook ontevredenheid gewekt; er zijn veel klachten, dat de sfeer gedurende het afgelopen jaar onpersoonlijk is geworden en dat over het algemeen de situatie minder prettig werd. Het ontwikkelingsplan is nóg een voorbeeld van de eenzijdige gerichtheid van het bedrijf. Door de bouw van een nieuwe hal voor samenbouw op de vrij krappe fabrieksterreinen is er nu beperkte parkeergelegenheid en veel werknemers zijn gedwongen hun auto's te parkeren op 10 minuten loopafstand van de fabriekspoort. Hierdoor verliezen zij in feite een half uur van hun vrije tijd, waarvoor zij op geen enkele manier gecompenseerd worden. De weinige parkeerplaatsen vlakbij de kantoren worden gereserveerd voor de directie. Vaak staan deze parkeerplaatsen dagenlang ongebruikt, maar het bord met "gereserveerd voor de directie" moet

gehoorzaamd worden. Ook dit is een duidelijk voorbeeld van hoe weinig er wordt gedacht aan de problemen van de werknemers, als er voor grotere bedrijfswinst gebouwen worden uitgebreid. Er zijn verscheidene manieren waarop het bedrijf het ongevallenniveau omlaag zou kunnen brengen:

1. Nieuw aangenomen werknemers zouden gedegener moeten worden ingewerkt. Ook al zou dit natuurlijk produktietijd kosten, het zou wel degelijk resultaten afwerpen.
2. Gedurende de opleiding van de werknemers zouden de trainers enkele dagen moeten wijden aan het voorkomen van ongevallen. De bond heeft een paar uitstekende films tot haar beschikking, die heel voordelig kunnen worden gekocht of gehuurd. Bovendien heeft de bond zeer interessante brochures, die de relatie duidelijk maken tussen rationaliseringsprogramma's, voor zover ze verbonden zijn aan lopende band-werk en bedrijfsongevallen. De bond is daarom zeer gekant tegen eenzijdige en te vastgestelde normen en werktijden. Verder heeft de bond de beschikking over enkele ongevallendeskundigen op dit gebied, die voor een redelijke vergoeding deze problemen kunnen presenteren en bespreken in een goed trainingsprogramma.

Zoals de zaken er nu voorstaan, hebt u de indruk, dat de medewerkers de dupe zijn van een gebrek van het bedrijf. Volgens u hangt het ongevallenniveau van dit bedrijf ook samen met het loonniveau. Het loonniveau van de medewerkers is duidelijk onder het gemiddelde van de regio. Het is daarom zeer begrijpelijk, dat veel van uw collega's in hun vrije tijd extra werk elders moeten aannemen om zich een redelijke levensstandaard te kunnen veroorloven, die hun niet wordt geboden door het bedrijf.

De reden waarom u De Bruins ongeval gebruikt als aanloop om deze zaken op tafel te brengen is, dat zeker De Bruin niet kan worden beschuldigd van onverantwoordelijkheid en ook niet kan worden gezegd, dat hij niet over voldoende vakkundigheid beschikt. Bovendien hebt u, tijdens een weekendcursus met de bond (over veiligheidsvraagstukken) een gesprek gehad met uw collega van het vorige bedrijf, waar dhr. Mostert directeur was. Hij vertelde u, dat ook in dat bedrijf het ongevallenniveau aanzienlijk was gestegen, als gevolg van de invoering van rationalisatie-maatregelen.

U wilt aan het begin van het gesprek met dhr. Mostert duidelijk maken, hoe precies de houding van de OR is m.b.t. dit probleem. Vóór u hem ziet, moet u daarom overwegen welke tactiek u in dit gesprek kunt gebruiken om uw doel te bereiken.